

شیوا جگرگوشه^۱، رویا نیکجو^۲

۱. مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران
۲. گروه مامایی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

مقدمه: ناباروری به معنای ناتوانی در بارداری پس از یک سال مقاربت منظم بدون استفاده از روش های جلوگیری تعریف شده است. شیوع جهانی ناباروری ۰/۹ درصد است. علل ناباروری و شیوع آن ها شامل علل اصلی از قبیل نقايس یا اختلال عملکرد اسپرم (۳۰ درصد)، نارسایی در تخمک گذاری (۲۵ درصد)، آسیب عفونی لوله های رحمی (۲۰ درصد)، نازابی بدون توجیه (۲۵ درصد)، آندومتریوز (۵ درصد)، مقاربت نادرست یا بدون تداوم (۵ درصد)، نقص یا اختلال عملکرد موکوس سروپکس (۰/۰۳) و ناهنجاری های رحمی مانند فیبروم می باشد. در سال های اخیر روش های تشخیص و درمان نازابی در طبع نوبین پیشرفت های چشمگیری داشته است اما به کارگیری این درمان های نایزمند برسی های کارشناسانه از منظر روانشناسی و جامعه شناسی است تا آثار و تبعات منفی اجتماعی در پی نداشته باشد به همین دلیل در این مطالعه سعی بر آن است که به درمان ناباروری در طب مکمل در قالب مروری پرداخته شود.

روش جستجو: این مقاله یک مطالعه مروری است اطلاعات بر اساس جستجو در مقالات بالینی منتشر شده در پایگاه های داده های علمی نظیر جهاد دانشگاهی، سیلویکا، pubmed و google scholar بدون محدودیت زمانی با استفاده از کلمات کلیدی صورت گرفته است. در نهایت داده های گردآوری شده تحلیل، مقایسه و نتیجه گیری شده است.

یافته ها: در منابع طب مکمل روش های مختلفی مانند اصلاح مزاج، تغذیه و سبک زندگی سالم، بادکش و حجامت و... همچنین گیاهان متنوعی بر اساس خاصیت درمانی منحصر به فرد خود در درمان ناباروری ذکر شده اند که در این مطالعه تعداد متعددی از گیاهان و نحوه استفاده از آنها ذکر شده است که عبارتنداز: سیر، بابونه آلمانی، زردچوبه، فلفل، زعفران، دانه شوید، پنج انگشت و رازیانه، شاهتره، مرزنجوش، دانه هویج و گیاهان سیاه، بومادران، پنجه گربه.

نتیجه گیری: به طور کلی میتوان نتیجه گرفت که به دلیل تاثیرات منفی داروهای شیمیایی موثر در درمان ناباروری و کم بودن موفقیت های سایر روش ها و تهاجمی بودن آن، به کار بردن طب مکمل در درمان ناباروری به دلیل عارضه و هزینه کم و در دسترس بودن و غیر تهاجی بودن پیشنهاد میگردد؛ لذا همکاری بین متخصصان طب سنتی و زنان و زایمان را می طلبد.

واژه های کلیدی: طب مکمل، ناباروری، گیاه درمانی